
Žuvininkystės komitetas

2023/0117(NLE)

1.9.2023

***

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Madagaskaro Respublikos
tausios žvejybos partnerystės susitarimo ir jo įgyvendinimo (2023–2027 m.)
protokolo sudarymo projekto
(09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėja: Clara Aguilera

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Madagaskaro Respublikos tausios žvejybos partnerystės susitarimo ir jo įgyvendinimo (2023–2027 m.) protokolo sudarymo projekto (09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (09525/2023),
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Madagaskaro Respublikos tausios žvejybos partnerystės susitarimo projektą (09007/2023),
  - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C9-0223/2023),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
  - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją (A9-0000/2023),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
  2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Madagaskaro Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Pirmasis Europos Sąjungos ir Madagaskaro Respublikos žvejybos partnerystės susitarimas buvo pasirašytas 2007 m. gruodžio 19 d. Paskutinis šio partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolas buvo pasirašytas 2015 m. sausio 1 d. ir taikytas nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d., kai baigė galioti.

Nuo 2018 m. gruodžio 31 d. partnerystės susitarimas taikomas kaip vadinamasis neaktyvus susitarimas, tai reiškia, kad su šalimis sudaryti bendradarbiavimo žuvininkystės srityje susitarimai yra taikomi, tačiau nėra įgyvendinimo protokolo, kuris būtų taikomas. Todėl ES laivams Madagaskaro vandenyse žvejoti buvo draudžiama.

2022 m. spalio 28 d. ES ir Madagaskaras pasiekė susitarimą, kuriuo siekiama atkurti ir pagerinti ES ir Madagaskaro partnerystę ir prisidėti prie gero žvejybos valdymo. Juo siekiama suteikti galimybę Sąjungos laivams patekti į Madagaskaro žvejybos zoną ir joje žvejoti tunus bei su jais susijusių rūšių žuvis pagal Indijos vandenyno tunų komisijos (IOTC) valdymo įgaliojimus. Pagal susitarimą ir protokolą taip pat bus teikiama sektorinė parama neteisėtoms žvejybos stebėsenai ir kovai su ja, smulkiosios žvejybos sektoriui, moksliniam ir techniniam bendradarbiavimui siekiant užtikrinti tausų žvejybos išteklių naudojimą, tinkamą jūrinių mokymą, žvejybos išteklių valdymą ir išsaugojimą bei mokslinį bendradarbiavimą. Sektorinė parama nėra skirta Madagaskaro žvejybos laivynui remti.

Be to, susitarimas ir protokolas prisidės prie Madagaskaro žvejybos ekonomikos, nes skatins augimą ir deramas darbo sąlygas vykdant su žvejybą susijusią ekonominę veiklą.

Siūlomas naujas susitarimas apima ketverių metų laikotarpį nuo 2023 m. liepos 1 d. – tai nustatyta laikino taikymo pradžios data.

Susitarimas yra intensyvių derybų su Madagaskaro vyriausybe, raginusia sumažinti ES laivų skaičių ir kartu prašiusia didelio finansinio įnašo, rezultatas. Derybų rezultatuose numatoma sumažinti orientacinį kiekį nuo ankstesnių 15 750 tonų per metus iki 14 000 tonų per metus. Palyginti su ankstesniu susitarimu, leidimus turinčių laivų skaičius taip pat sumažėjo nuo 94 iki 65 vienetų. ES laivai, daugiausia Ispanijos, Portugalijos, Italijos ir Prancūzijos, tradiciškai naudojami žvejybos Madagaskaro vandenyse teisėmis.

Ryklių, kuriuos leidžiama sužvejoti kartu su tunais ir tunams giminingų rūšių žuvimis, kiekis neviršys 220 tonų per metus, t. y. bus mažesnis nei 250 tonų.

Susitarimas taip pat taikomas Mozambiko sąsiauriui, kuris yra strategiškai svarbus ES laivynui. Sąjungos laivai negalės įplaukti į 3 jūrmylių zoną aplink Madagaskaro žvejų naudojamus inkarinius žuvų suburiamuosius įrenginius (ŽSI).

Laivų savininkams taikomi mokesčiai, nustatyti remiantis sužvejetų žuvų kiekiu tonomis. Tunus gaubiamaisiais tinklais žvejojantiems laivams taikomas mokestis padidintas nuo 70 EUR už toną iki 85 EUR už toną. Be to, laivai turi sumokėti tokius išankstinius nustatyto dydžio mokesčius:

- 16 150 EUR per metus vienam tunus gaubiamaisiais tinklais žvejojančiam laivui už

- 190 t laimikį
- 4 930 EUR per metus vienam dreifuojančiosiomis ūdomis žvejojančiam laivui, kurio bendroji talpa didesnė nei 100, už 58 t laimikį
- 3 145 EUR per metus vienam dreifuojančiosiomis ūdomis žvejojančiam laivui, kurio bendroji talpa ne didesnė kaip 100, už 37 t laimikį
- 5 000 EUR per metus vienam aptarnaujančiam laivui

Numatoma, kad bendra naujojo protokolo išlaidų suma per ketverius metus bus 12 880 000 EUR, t. y. 3 220 000 EUR per metus. Ši bendra suma paskirstoma taip: 7 200 000 EUR yra Sąjungos finansinio išsipareigojimo suma, 5 680 000 EUR – apskaičiuota laivo savininko įnašo vertė. Taigi, ES skirs 56 proc., o laivų savininkai – 44 proc. visų įnašų. Be to, įtrauktos nuostatos, kuriomis siekiama skatinti ES ir Madagaskaro bendradarbiavimą Indijos vandenyno tunų komisijoje (IOTC).

Susitarimu taip pat nustatomas naujas ekosistemų apsaugos įnašas, kurį turi mokėti Sąjungos žvejybos laivų savininkai, kurie kasmet mokės specialų laivo bendrąją talpa grindžiamą 2,5 EUR už GT įnašą. Bendra numatoma suma turėtų būti apie 200 000 EUR ir turėtų būti išmokėta už žvejybą ir akvakultūrą atsakingai Madagaskaro agentūrai.

Pranešėjos pozicija

Madagaskaro Respublika yra ketvirta pagal dydį sala pasaulyje ir didžiausia Afrikos sala. Ją supa Indijos vandenynas ir ji laikoma viena iš šalių, turinčių geriausiai išlikusią gamtą ir daugybę endeminių rūšių. Žemės ūkis, žvejyba ir miškininkystė yra Madagaskaro ekonomikos pagrindas, šie sektoriai sudaro 34 proc. BVP.

Nepaisant visų šių gamtos turtų, Madagaskaras yra viena iš šalių, kurias Jungtinės Tautos laiko mažiausiai išsivysčiusiomis. 2017 m. skurde gyveno 92 proc. gyventojų. Šalis užima ketvirtą vietą pasaulyje pagal nuolatinę netinkamą mitybą. Be to, Madagaskaras yra viena iš penkių šalių, kuriose gyventojams sunkiau gauti vandens. NVO „WaterAid“ duomenimis, 12 mln. žmonių neturi prieigos prie geriamojo vandens¹.

Skaičiuojama, kad Madagaskaro žvejybos sektoriuje dirba daugiau kaip 1,5 mln. žmonių, ir sužvejojama įvairių rūšių žuvų: toli migruojančių žuvų rūšys, vėžiagyviai, galvakojai moliuskai ir t. t. Prieigą prie Madagaskaro vandenių turi Azijos (Kinijos, Korėjos, Japonijos, Taivano) laivynai ir kitos Vakarų Afrikos ir Centrinės Amerikos vėliavos valstybės. Madagaskaras yra šalis, bendradarbiaujanti su ES kovojant su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba pagal ES reglamentą.

Remiantis Madagaskaro žvejybos sektoriaus pateikta informacija, smulkioji žvejyba maitina šalies gyventojus, tačiau, deja, neturi pakankamai priemonių, kad būtų užtikrintas pakankamas tiekimas vietos gyventojams. Nepaisant to, kad šalis kenčia nuo bado, žuvies suvartojama labai mažai, nes žuvys, kurias daugiausia žvejoja trečiųjų šalių laivynai, yra eksportuojamos. Šis susitarimas gali būti puiki proga pakeisti šią padėtį ir sudaryti sąlygas padidinti maisto prieinamumą Madagaskaro žmonėms.

Pranešėja dėkoja Europos Komisijai už darbą ir sveikina ją užbaigus sudėtingas derybas su

---

¹ <https://www.accioncontraelhambre.org/es/africa/madagascar>

Madagaskaru, nes šis susitarimas yra labai svarbus ES laivynui ir kartu suteikia puikią galimybę labai reikalingai Madagaskaro žvejybos sektoriaus plėtrai.

Ji pabrėžia, kad ES ir Madagaskaro tausios žvejybos partnerystės susitarimo protokolo retrospektyvinis ir perspektyvinis vertinimas² rodo, kad tausios žvejybos partnerystės susitarimą iš esmės galima apibūdinti kaip abipusiškai naudingą susitarimą, nes jis atitinka nustatytus įvairių suinteresuotųjų šalių poreikius. Apskritai tenkinami tradiciniai vertinimo kriterijai (veiksmingumas, efektyvumas, ekonomiškumas, aktualumas, nuoseklumas). Remiantis įvairių suinteresuotųjų šalių, su kuriomis konsultuotasi atliekant šį vertinimą, pastabomis, taip pat galima nustatyti, kad dabartinis protokolas yra iš esmės priimtinas ir kad, atsižvelgiant į jo naudą visoms susitariančiosioms šalims, pritariama jo atnaujinimui.

Pranešėja mano, kad tausios žvejybos partnerystės susitarimai (TŽPS) apskritai daro labai teigiamą poveikį tiek vietos gyventojams, tiek ES laivynui ir sudaro geresnes sąlygas ES vartotojams gauti tausiai sužvejotų žuvų. Neseniai paskelbtame TŽPS vertinime³ patvirtinta, kad jais sukuriama tinkama sistema bendros žuvininkystės politikos (BŽP) poreikiams ir tikslams patenkinti, kad prieiga prie ES laivyno išteklių išorės vandenyse atitiktų prieigos principus ir taisykles, kuriais užtikrinamas BŽP taisykles atitinkančios žvejybos praktikos tvarumas. Be to, TŽPS tenkinami trečiosios valstybės partnerės poreikiai, t. y. ji gauna ekonominės naudos dėl išteklių paviršio arba dėl geografinės padėties toli migruojančių rūšių maršrutuose ir dėl to, kad skiriami biudžeto asignavimai jos žvejybos valdymo sistemai stiprinti ir tvariam žvejybos sektoriaus vystymuisi užtikrinti. Be to, tausios žvejybos partnerystės susitarimais atsižvelgiama į poreikį ES tolimojo plaukiojimo laivynui ir tam tikriems ES smulkiosios žvejybos laivyno segmentams turėti prieigą prie našių žvejybos rajonų už ES ribų esančiuose vandenyse, užtikrinant vienodas konkurencines sąlygas veiklos vykdytojams ES ir kitose užsienio šalyse.

Atsižvelgdama į tai, pranešėja ragina Komisiją išsamiai išnagrinėti sritis, kuriose, kaip nustatyta vertinime, būtų galima pasiekti geresnių rezultatų, pavyzdžiui, pagerinti jungtinių komitetų vykdomą stebėseną, kaip trečiosios valstybės partnerės taiko nediskriminavimo sąlygą, padidinti skaidrumą visuomenei ir pranešti apie TŽPS prieigos ir sektorinės paramos komponentų įgyvendinimo rezultatus ir poveikį.

Atsižvelgdama į tai, pranešėja ragina Komisiją ir toliau užtikrinti skaidrumą, kurį ji pademonstravo derybose dėl susitarimo, ir reikalauti, kad pilietinė visuomenė ir pagrindinės šalyje veikiančios NVO dalyvautų visuose susitikimuose su Madagaskaro valdžios institucijomis. Siekiant skatinti tvarų šalies žvejybos sektoriaus vystymąsi, būtina parengti atitinkamą veiksmų planą, kad sektorinės paramos lėšos būtų skiriamos prioritetams, dėl kurių susitarta su Madagaskaro gyventojais.

Pranešėja ragina Madagaskaro valdžios institucijas reikalauti, kad ir kiti laivynai, kuriems jis suteikia prieigą prie savo vandenų, taikytų tą patį skaidrumo kriterijų, ir kaip išankstinę sąlygą

---

² <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a48fa492-387b-11e8-b5fe-01aa75ed71a1>

³ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/21927e4c-2f4d-11ee-9e98-01aa75ed71a1>

nustatyti reikalavimą deklaruoti visą laimikį ir užtikrinti prieigą prie duomenų, kad mokslinės rekomendacijos dėl išteklių būtų teikiamos geriausiomis įmanomomis sąlygomis.

Pranešėja atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad reikia nuolat stebėti, kaip įgyvendinamas susitarimas, kad prieštaravimas IOTC rezoliucijai 23/02 nekeltų jokių problemų ES laivynui, vykdančiam veiklą Madagaskaro vandenyse. Tai, kad Madagaskaras nėra viena iš šalių, kurios prieštaravo minėtai rezoliucijai, neturėtų sukelti konflikto ar pakenkti tinkamam susitarimo taikymui.

Kalbant apie naują vandenynų apsaugos mokestį, pranešėja sveikina Komisiją dėl iniciatyvos, kuria siekiama skirti lėšų konkrečiai vandenynų atkūrimui, nes tai yra vienas iš ES prioritetų. Vis dėlto ragina Komisiją nustatyti tikslesnes šio mokesčio taikymo taisykles ir įtraukti šią temą į klausimus, kurie turi būti nagrinėjami vertinant susitarimą.